

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/56/2017
Identifikačné číslo spisu: 3117219171
Dátum vydania rozhodnutia: 18.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3117219171.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci Okresným súdom v Trenčíne, takto Cisárovej a členov JUDr. Edity Bakošovej, JUDr. Ivana Machyniaka, JUDr. Jany Hatalovej, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Priellovej v právnej veci žalobcu Ing. P. Q., bytom M. XXX, P. D. proti žalovanému Združeniu lesných pozemkov a pasienkov Opatovce, so sídlom v Opatovciach 73, Trenčianske Stankovce, IČO: 42 281 962, o neplatnosť zápisnice z mimoriadneho zhromaždenia žalovaného, vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/86/2017, o

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd v Trenčíne.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu v Trenčíne dňa 19.10.2017, označenou ako žaloba „o neplatnosť zápisnice z mimoriadneho zhromaždenia žalovaného v naliehavom právnom záujme žalobcu“ domáhal, aby okresný súd určil, že zápisnica z mimoriadneho zhromaždenia žalovaného Združenia lesných pozemkov a pasienkov Opatovce, pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou, spísaná vo veci priebehu mimoriadneho zhromaždenia konaného dňa 23.09.2017 v kultúrnom dome Opatovce, je neplatná v celom rozsahu vrátane uznesení prijatých na tomto zhromaždení. V žalobe uviedol, že napriek tomu, že žalovaný spravuje lesné pozemky a pasienky členov pozemkového spoločenstva, pozval na mimoriadne zhromaždenie iba vlastníkov pasienkov, zhromaždenie nebolo uznášaniaschopné a všetky uznesenia prijaté týmto zhromaždením svojím obsahom a účelom odporujú zákonu.

2. Okresný súd v Trenčíne listom zo dňa 31.10.2017 pod č. k. 12C/40/2017-5, označeným ako

upovedomenie o postúpení vecí, v zmysle ustanovenia § 43 ods.1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) postúpil vec na prejednanie Krajskému súdu v Trenčíne a to s poukazom na ustanovenia § 40 CSP a § 10 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“). Poukázal na ustanovenie § 30 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách (ďalej aj ako „zákon o pozemkových spoločenstvách“), podľa ktorého sa na konanie podľa tohto zákona vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Ako dôvod uviedol, že predmetom daného konania je určenie neplatnosti zápisnice z mimoriadneho zhromaždenia žalovaného Združenia lesných pozemkov Opatovce, pričom toto spoločenstvo sa spravuje ustanoveniami zákona o pozemkových spoločenstvách a vecne príslušným na konanie je s poukazom na ustanovenie § 30 zákona o pozemkových spoločenstvách Krajský súd v Trenčíne, ktorý koná a rozhoduje v správnom súdnictve.

3. Krajský súd v Trenčíne nesúhlasil s postúpením predmetnej veci Okresným súdom v Trenčíne a v súlade s § 18 ods. 4 SSP predložil vec Kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie a určenie vecnej príslušnosti súdu s odôvodnením, že vec sa týka súkromnoprávnej sféry, je potrebné vec posúdiť podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a preskúmať na základe podanej žaloby v občianskoprávnom konaní. Uviedol, že žalobca sa ako člen žalovaného, podanou žalobou domáha vyslovenia neplatnosti „zápisnice“ z mimoriadneho zhromaždenia, ktoré sa konalo dňa 23.09.2017. Ide teda vo svojej podstate o spor medzi spoločenstvom a jeho členom vo veci rozhodovania o schválení predaja pozemkov - pasienkov, ktoré boli odčlenené od spoločnej nehnuteľnosti dňa 14.09.2017. Poukázal na to, že žalovaný - pozemkové spoločenstvo je v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách právnickou osobou, ktorá bola založená zmluvou o pozemkovom spoločenstve uzavretou medzi vlastníkami spoločnej nehnuteľnosti alebo vlastníkami spoločne obhospodarovaných nehnuteľností. Vo všeobecnosti takéto spoločenstvo vzniká s cieľom zabezpečiť správu spoločnej nehnuteľnosti v intenciách zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Pri výkone svojich právomocí, ktoré sú zverené jeho jednotlivým orgánom, nejde v žiadnom prípade o výkon verejnej správy, ale o správu vecí jeho členov, ktorí sú vlastníkami podielov na spoločnej nehnuteľnosti. V danej konkrétnej veci ide o predaj pozemkov, ktoré boli odčlenené od spoločnej nehnuteľnosti. Aj z predmetu konania je zrejmé, že v prejednávanej veci vystupujú účastníci ako súkromnoprávne subjekty, ktoré rozhodujú o súkromnoprávnej sfére (nakladaní s odčlenenými pozemkami). V žiadnom prípade nejde o rozhodovanie vo verejnej oblasti, vo verejnom záujme. S poukazom, že vec sa týka súkromnoprávnej sféry je potrebné vec posúdiť podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a preskúmať na základe podanej žaloby v občianskoprávnom konaní a nie v rámci správneho súdnictva.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 SSP v spojení s § 11 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením vecí je dôvodný.

5. Predmetom konania je určenie neplatnosti zápisnice z mimoriadneho zhromaždenia Združenia lesných pozemkov a pasienkov Opatovce, pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou vo veci rozhodovania o schválení predaja pozemkov - pasienkov, ktoré boli odčlenené od spoločnej nehnuteľnosti dňa 14.09.2017. Súd prvej inštancie mal za to, že ide o vec patriacu do správneho súdnictva, preto ju postúpil Krajskému súdu v Trenčíne.

6. Podľa § 8 SSP, kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

7. Rozsah právomoci správneho súdnictva je definovaný v ustanovení § 6 SSP, ktoré obdobne ako v civilnom sporovom i mimosporovom konaní je súhrnom oprávnení a povinností súdu tzv. decíznej (rozhodovacej) povahy na základe princípov taxatívnej enumerácie vo vzťahu k jednotlivým druhom konaní (§ 6 ods.2 SSP). Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach

ustanovených týmto zákonom.

8. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

9. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

10. V danom prípade kompetenčný konflikt medzi civilným a správnym súdom je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdnictva je tá, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade konštatovať nemožno.

11. V preskúmvanej veci žalobca svoje podanie zo dňa 17.10.2017 označil ako žalobu o neplatnosť zápisnice z mimoriadneho zhromaždenia žalovaného v naliehavom právnom záujme žalobcu, pričom za žalovaného označil Združenie lesných pozemkov a pasienkov Opatovce, opísal v nej rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa predmetu konania, označil dôkazy, ktoré navrhuje vykonať a je z nej zrejmé, že sa domáha, aby súd určil, že zápisnica z mimoriadneho zhromaždenia Združenia lesných pozemkov a pasienkov Opatovce, pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou, spísaná vo veci priebehu mimoriadneho valného zhromaždenia konaného dňa 23.09.2017 v kultúrnom dome Opatovce, je neplatná v celom rozsahu. Zo skutkových zistení vyplývajúcich z obsahu žaloby je zrejmé, že nepochybne ide o spor medzi spoločenstvom a jeho členom vo veci rozhodovania o schválení predaja parcel - pasienkov oddelených od spoločnej nehnuteľnosti na mimoriadnom zhromaždení.

12. Vznik, právne postavenie, hospodárenie a zánik pozemkových spoločenstiev, práva a povinnosti a vzájomné vzťahy členov spoločenstva Slovenského pozemkového fondu, podmienky nakladania so spoločnou nehnuteľnosťou a s jej podielmi, konanie o zápise spoločenstiev do registra pozemkových spoločenstiev a o zápise zmien ich údajov, pôsobnosť obvodných lesných úradov pri výkone štátneho dozoru nad spoločenstvami, správne delikty a sankcie sú upravené zákonom č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách.

13. Spoločenstvom sa rozumie

- a) lesné a pasienkové spoločenstvo vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovali osobitné predpisy 2) a ktoré vzniklo podľa osobitných predpisov,
- b) lesné spoločenstvo, pasienkové spoločenstvo alebo pozemkové spoločenstvo založené podľa osobitných predpisov,
- c) spoločenstvo vlastníkov spoločnej nehnuteľnosti,
- d) spoločenstvo založené vlastníkami spoločne obhospodarovaných nehnuteľností; spoločne obhospodarovanou nehnuteľnosťou je poľnohospodársky pozemok alebo lesný pozemok, ktorého vlastníkom spolu s inými vlastníkmi takýchto pozemkov zakladá spoločenstvo s cieľom ich spoločného obhospodarovania a užívania. (§ 2 ods.1 zákona č. 97/2013 Z.z.)

Na práva a povinnosti vlastníkov spoločnej nehnuteľnosti a vlastníkov spoločne obhospodarovaných nehnuteľností sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak § 8 ods. 1, § 9 ods. 1 až 3 a 7 až 12, § 10 ods. 4 a § 15 ods. 2 až 5 neustanovujú inak (§ 2 ods.2 zákona č. 97/2013 Z.z.).

14. Podľa § 4 ods.1 zákona č. 97/2013 Z.z. veta prvá spoločenstvo podľa tohto zákona sa zakladá zmluvou o pozemkovom spoločenstve (ďalej len „zmluva o spoločenstve“) uzavretou vlastníkmi spoločnej nehnuteľnosti alebo vlastníkmi spoločne obhospodarovaných nehnuteľností.

15. Vychádzajúc z uvedenej zákonnej úpravy hlavným podkladom pre fungovanie spoločenstva je zmluva o spoločenstve uzatvorená v zákonom ustanovenej písomnej forme. Zákon o pozemkových spoločenstvách v § 5 ods.1 určuje obligatórne náležitosti tejto zmluvy a nepriamo poukazuje na jej funkcie. Prvou funkciou je úprava princípov a fungovanie spoločenstiev. Druhou je hmotný základ hospodárenia spoločenstva upravený v § 5 ods.1 písm. a/ vo forme majetkovej podstaty.

16. Správne súdnictvo je upravené zákonom č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok.

17. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Právomoc správnych súdov sa vzťahuje na preskúmanie zákonnosti aktov, ktoré musia spĺňať zákonom vymedzený charakter. Musí ísť o akty orgánov verejnej správy a súčasne musia byť vydané v oblasti verejnej správy.

19. V danej veci z obsahu žaloby nevyplýva, že by sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, prípadne, že by sa domáhal ochrany pred nečinnosťou správneho orgánu. Ako už bolo spomenuté žalovaný - spoločenstvo, je v zmysle zákona č. 97/2013 Z.z. právnickou osobou, ktorá bola založená zmluvou o pozemkovom spoločenstve uzavretou medzi vlastníkami spoločnej nehnuteľnosti alebo vlastníkami spoločne obhospodarovaných nehnuteľností. Vo všeobecnosti takéto spoločenstvo vzniká s cieľom zabezpečiť správu spoločnej nehnuteľnosti a pri výkone svojich právomocí, ktoré sú zverené jeho jednotlivým orgánom nejde o výkon verejnej správy, ale o správu vecí jeho členov, ktorí sú vlastníkami spoločnej nehnuteľnosti alebo vlastníkami spoločne obhospodarovaných nehnuteľností, o ktorých rozhoduje v zmysle právnej úpravy zhromaždenie (§ 14 ods. 4) ako najvyšší orgán spoločenstva. Rozhodovanie o vyslovení neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia zákon č. 97/2013 Z.z. zveruje do právomoci súdu (§ 15 ods. 2). V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 30, na ktoré poukázal okresný súd v upovedomení o postúpení spisu zo dňa 31.10.2017 č.k. 12C/40/2017-5, ustanovuje subsidiárnu pôsobnosť správneho poriadku iba na konanie o registrácii spoločenstva v registri pozemkových spoločenstiev a konanie o zápise zmeny údajov do registra pozemkových spoločenstiev a konanie o uložení pokuty.

20. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd dôvodne namieta postúpenie veci správneho súdu, pretože v danom prípade nejedná sa o správnu žalobu, o ktorej rozhodujú správne súdy a teda o vec patriacu do správneho súdnictva; na prejednanie a rozhodovanie o nároku, ktorým žalobca domáha sa vyslovenia neplatnosti zápisnice z mimoriadneho zhromaždenia žalovaného v naliehavom právnom záujme žalobcu“ je vecne príslušný civilný súd v zmysle § 4 CSP. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol preto tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy nižšej inštancie sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 veta druhá CSP).

21. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.